

(SEE Question Paper)

POPULATION EDUCATION

(ऐच्छिक प्रथम जनसङ्ख्या शिक्षा)

SEE 2082 (2026)

For more questions,
all Educational updates & Tools,
visit NEBGPAcalculator.com

SEE 2082 (2026)
ऐच्छिक प्रथम जनसङ्ख्या शिक्षा

समय : ३ घण्टा

पूर्णाङ्क : ७५

दिइएका निर्देशनका आधारमा आफ्नै शैलीमा सिर्जनात्मक उत्तर दिनुहोस् :

समूह 'क' (Group 'A')

तलका प्रश्नहरूको अति छोटो उत्तर दिनुहोस् :

(११×१=११)

Answer the following questions in one sentence:

१. नेपालमा जनसङ्ख्या शिक्षालाई माध्यमिक तहमा कहिलेदेखि ऐच्छिक विषयका रूपमा समावेश गरियो ?

When was the population education added in secondary level as the optional subject in Nepal?

२. 'जनसङ्ख्या र विकाससम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन' कहिले भएको थियो ?

When was the 'International conference in population and development' held?

३. प्रजननमा प्रभाव पार्ने कुनै एक सामाजिक तत्त्व लेख्नुहोस् ।

Write any one social factor of fertility.

४. महिला सशक्तीकरणको लागि तपाईंले निर्वाह गर्न सक्ने कुनै एक भूमिका लेख्नुहोस् ।

Write anyone role that you can be play to women empowerment.

५. यौन प्रसारित रोगबाट बच्ने एउटा उपाय लेख्नुहोस् ।

Write one preventive measure of STDs.

६. परिवार नियोजनको स्थायी विधि किन महत्त्वपूर्ण छ ? एक वाक्यमा लेख्नुहोस् ।

Why is permanent method of family planning importance? Write in a sentence.

७. ढिलो गरिने विवाहको कुनै एउटा फाइदा लेख्नुहोस् ।

Write anyone advantage of delay marriage.

८. जनगणनाको कुनै एउटा महत्त्व लेख्नुहोस् ।

Write anyone importance of census.

९. घटना दर्ता कार्य बृद्धि गर्न चेतनामूलक एउटा नारा लेख्नुहोस् ।

Prepare anyone slogan to raise awareness for increasing vital registration.

१०. दिगो विकासको पहिलो लक्ष्य के हो ?
What is the first goal of sustainable development?
११. व्यक्तिगत श्रेणीअन्तर्गत स्तरीय विचलनको गणना गर्न तपाईं कुन सूत्र प्रयोग गर्नुहुन्छ ? लेख्नुहोस् ।
Which formula do you use to calculate individual series of standard deviation? Write.

समूह 'ब' (Group 'B')

तलका प्रश्नहरूको छोटो उत्तर दिनुहोस् :

(८×५=४०)

Give short answer to the following questions:

१२. जनसङ्ख्या शिक्षाका पाँचओटा विशेषता उल्लेख गर्नुहोस् ।
Mention any five features of population education.
१३. समाजमा विद्यमान रहेका लैङ्गिकतामा आधारित हिंसा न्यूनीकरण गर्ने पाँचओटा सुझाव दिनुहोस् ।
Suggests any five points which help to reduce the correct social based gender violence.
१४. प्रजननका आर्थिक निर्धारक तत्त्वहरू छोटकरीमा व्याख्या गर्नुहोस् ।
Describe in brief the economic factors of fertility.
- अथवा (Or)
- बसाइसराइ नियन्त्रण गर्ने कुनै पाँचओटा उपाय उल्लेख गर्नुहोस् ।
Mention any five controlling measures of migration.
१५. जनसङ्ख्या शिक्षाले कसरी लैङ्गिक मुद्दाहरूलाई सम्बोधन गर्दछ ?
How does population education address gender issues?
१६. यौनिकता र आमसञ्चारविचको सम्बन्धको छोटकरीमा व्याख्या गर्नुहोस् ।
Briefly describe the relationship between sexuality and media.
१७. गर्भव्यवस्थापनका प्राकृतिक विधि किन महत्त्वपूर्ण छ ? पाँच बुदामा प्रस्तुत गर्नुहोस् ।
Why is the natural method of pregnancy management importance? Present in five points.
१८. जनगणना गर्ने विधिहरू के के हुन ? छोटकरीमा व्याख्या गर्नुहोस् ।
What are census methods? Explain in brief.
१९. दिगो विकासका कुनै पाँचओटा लक्ष्य लेख्नुहोस् ।
Write any five goals of sustainable development.

समूह 'ग' (Group 'C')

तलका प्रश्नहरूको लामो उत्तर दिनुहोस् :

(८×३=२४)

Give long answer of the following questions:

२०. जनसङ्ख्या नीति, २०७१ ले किशोरावस्थाको प्रजनन स्वास्थ्यलाई कसरी समेटेको छ ?
विवेचना गर्नुहोस् ।

Analyze how the national population policy, 2071 covers adolescent reproductive health.

२१. तपाईंको समाजमा जेष्ठ नागरिकसँग जोडिएका प्रमुख सवालहरू र व्यवस्थापनका लागि तपाईंले गर्ने चार प्रयास उल्लेख गर्नुहोस् ।

Mention four major issues related to senior citizens in your society and four efforts you will make for their management.

अथवा (Or)

तपाईंको समाजमा बालविवाह हुनाका कारण र रोकथामका लागि भएका प्रयासहरू प्रस्तुत गर्नुहोस् ।

Present the causes and preventive measures of child marriage in your society.

२२. तलका तथ्याङ्कका आधारमा मध्यक गणना गर्नुहोस् :

Calculate the mean of the following data:

प्राप्ताङ्क Marks	30-40	40-50	50-60	60-70	70-80	80-90	90-100
विद्यार्थी सङ्ख्या No. of students	4	8	20	25	18	7	12

-२-

**For more questions, all
Educational updates & Tools,
visit NEBGPAcalculator.com**